

Uitgangspunten voor de CH-waardenkaart en - atlas

A. HISTORISCHE INLEIDING over landschap en bewoning (met Noordwijkerhout)

De ontwikkeling van het landschap en de bewoning (met historische kaarten)

1. Ontstaansgeschiedenis en ligging aan de Rijnmond
2. Ontginningsgeschiedenis
3. Landschapstypen en grondgebruik
4. De oudste nederzettingen en nederzettingstypen
5. Infrastructuur: historische wegen en waterlopen, bruggen
6. Dorpsuitbreidingen in de loop der tijd

Historische kaarten voor de landschapsgeschiedenis

1. archeologische vondsten uit Bronstijd, IJzertijd, Romeinse tijd, vroege middeleeuwen, aan de Rijnmond
2. reconstructie van de ontginningsgeschiedenis in Noordwijk en Noordwijkerhout
3. het middeleeuwse wegenet en waterwegen in de regio
4. grondgebruik (veeteelt, akkerbouw, blekerijen, kruidenteelt, lijnbanen, landgoederen, bollenteelt, bloemeteelt)

Historische kaarten voor de bewoningsgeschiedenis (beschikbaar)

1. ontwikkeling van de nederzetting Noordwijk Binnen (850-1561)
2. kaarten van Rijnland (1615 en 1746)
3. dorpsuitbreiding in Noordwijk Binnen in de Gouden Eeuw
4. kadastrale kaart van de twee dorpscentra (1832)
5. topografische kaarten (1850 en 1913 en later)
6. uitbreiding van de dorpskernen vanaf 1900

B. DE CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART (uit te breiden naar Noordwijkerhout)

Het waarderingssysteem en achterliggende visie wordt in overleg met het lokale erfgoedveld bepaald

Kaartenlagen voor de waardenkaart (met dataverzamelingen)

1. Groen (zoals bomenrijen, hagen, tuinen, parken, landgoederen, sportparken, begraafplaatsen)
2. Infrastructuur (wegen, dammen, bruggen, tramlijnen, jaagpaden etc.)
3. Bebouwd erfgoed (incl. monumenten, beschermde gezichten, mogelijk ook beeldbepalende panden, met coderingen voor geselecteerde panden)
4. Water (waterlopen, dijken, vijvers, gemalen, sluisen, molens)
5. Objecten in de openbare ruimte (grenspalen, fontein, hekwerk, kunst etc.)
6. Archeologie
7. Agrarisch en visserij erfgoed (bollenerfgoed, vissershuisjes, visverwerking, etc.)
8. Toeristisch erfgoed (musea, etc.)
9. Militair erfgoed
10. Religieus erfgoed

Aanvullende dataverzamelingen te leveren door het lokale erfgoedveld

Codering van geselecteerde panden betr. monumentstatus en vroeger gebruik: school, winkel, bollenschuur, woning van touwslager, kruidenteler, bollenkweker, visser, etc.

Op huisnummer wordt info vastgelegd: algemene omschrijving, foto's (actueel en historisch), verhalen

C. CULTUURHISTORISCHE ATLAS met historische themakaarten (latere aanvulling)

Thematische kaartenlagen over de dorpsgeschiedenis van Noordwijk, mogelijk uit te breiden naar Noordwijkerhout (te leveren door het lokale erfgoedveld)

1. het bezit van de graven van Holland in Noordwijk en dat van de oudste heren van Noordwijk
2. publieke instellingen (gemeentehuizen, politiebureaus, rechtbank, schutterij)
3. woningen van de machtsdragers (heren, schouten, baljuwen en burgemeesters)
4. kerkelijke instellingen (St. Jeroen, relieken, kerken, klooster, begijnhof, historische grafzerken)
5. onderwijsinstellingen (dorpsschool, Latijnse school, kostscholen, latere scholen)
6. zorginstellingen (H. Geesthuis, gasthuizen, weeshuis, bejaardenhuizen, hofjes, psychiatrie)
7. culturele activiteiten (rederij, toneelclubs, theaters, muziek, kermis, etc.)
8. economische activiteiten (waag, marktterreinen, havenoverslagplaatsen, visserij, herbergen, bollenbedrijven, nijverheidsbedrijven, kleinschalige industrie, banken)
9. nutsvoorzieningen (drinkwatervoorzieningen, waterzuivering, brandweer, PTT)
10. de blaarkop als cultureel erfgoed

Opsteller: Harrie Salman (1.3.2018)